Na temelju članka 20. stavka 4. i članka 21. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08., 86/09., 92/10. i 105/10. – ispr.) ministar znanosti, obrazovanja i športa (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva, donosi

# P R A V I L N I K
## o postupku utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta, učenika te sastavu stručnoga povjerenstva

*Članak 1.*

(1) Ovim pravilnikom propisuje se postupak utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta odnosno učenika/ce (u daljnjem tekstu: dijete), te sastav stručnoga povjerenstva koje utvrđuje psihofizičko stanje djeteta.

(2) Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i na ženske osobe.

*Članak 2.*

(1) Stručno povjerenstvo za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta (u daljnjem tekstu: stručno povjerenstvo) utvrđuje psihofizičko stanje djeteta radi:
- redovitoga upisa u prvi razred osnovne škole,
- prijevremenoga upisa u prvi razred osnovne škole,
- odgode upisa u prvi razred osnovne škole,
- trajne odgode upisa u prvi razred osnovne škole,
- trajne odgode pohađanja škole,
- predlaganja primjerenog programa školovanja i primjerenih oblika pomoći djeci s teškoćama tijekom osnovnoškolskog ili srednjoškolskog obrazovanja.

(2) Stručno povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka čine: nadležni liječnik škole - specijalist školske medicine i djelatnici škole: stručni suradnik pedagog ili psiholog i/ili stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskoga profila, učitelj razredne ili predmetne nastave odnosno u srednjoj školi predmetni nastavnik.

(3) Predsjednika i članove stručnog povjerenstava te njihove zamjenike (u daljnjem tekstu: članovi), za svaku školu, na prijedlog škole, imenuje ured državne uprave u županiji nadležan za poslove obrazovanja odnosno Gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove obrazovanja (u daljnjem tekstu: ured) na vrijeme od dvije godine.

(4) U slučaju potrebe stručno povjerenstvo može zatražiti i mišljenje stručnjaka drugih specijalnosti.

(5) Članovi stručnog povjerenstva obavljaju poslove u svezi s utvrđivanjem psihofizičkoga stanja djeteta u sklopu redovitih tjednih radnih obveza.

*Članak 3.*

(1) Ured će u stručno povjerenstvo imenovati i učitelja hrvatskog jezika i/ili stručnjaka iz jezično-komunikacijskog područja za djecu koja ne znaju ili nedostatno poznaju hrvatski jezik, zbog specifične potrebe utvrđivanja poznavanja hrvatskog jezika.

(2) Znanje hrvatskog jezika ispitat će učitelj hrvatskog jezika i/ili stručnjak iz jezično-komunikacijskog područja iz stavka 1. ovoga članka, standardiziranim testovima

odobrenim od ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Na temelju rezultata provjere iz stavka 2. ovoga članka, stručno povjerenstvo donosi prijedlog o primjerenoj pomoći djetetu i upućuju ga uredu.

*Članak 4.*

(1) U prvi razred obveznoga osnovnog obrazovanja upisuju se djeca koja do 1. travnja tekuće godine imaju navršenih šest godina života.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, na zahtjev roditelja ili skrbnika (u daljnjem tekstu: roditelj) i na prijedlog stručnog povjerenstva, u prvi razred može se upisati dijete koje do 31. ožujka tekuće godine nema navršenih šest godina života.

(3) Dijete se ne može trajno osloboditi upisa u prvi razred osnovne škole, odnosno pohađanja škole osim u slučaju kada dijete ima višestruke teškoće, te su po posebnim propisima roditelji stekli pravo na status roditelja njegovatelja ili je dijete, s obzirom na vrstu, stupanj i težinu oštećenja steklo pravo na skrb izvan vlastite obitelji radi osposobljavanja na samozbrinjavanje u domu socijalne skrbi ili pravo na pomoć i njegu u kući, u sklopu kojeg se osigurava pružanje usluga psihosocijalne pomoći.

*Članak 5.*

(1) Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta radi upisa u prvi razred osnovne škole po službenoj dužnosti pokreće ured.

(2) Ured utvrđuje popis djece, školskih obveznika i dostavlja ga stručnom povjerenstvu škole do 31. siječnja tekuće godine.

(3) Za dijete koje do 31. kolovoza tekuće godine navršava šest godina, roditelj može podnijeti zahtjev uredu za uvrštavanje u popis iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Stručno povjerenstvo predlaže raspored utvrđivanja psihofizičkog stanja djece i dostavlja ga uredu.

(5) Ured obavještava roditelje djeteta o rasporedu utvrđivanja psihofizičkog stanja djece u medijima i na oglasnim pločama odgojno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova.

(6) Raspored utvrđivanja psihofizičkog stanja djece mora sadržavati podatke o upisnom području, vremenu i mjestu obavljanja pregleda te dokumentaciji potrebnoj za upis.

(7) Postupak utvrđivanja psihofizičkoga stanja djece radi upisa u prvi razred osnovne škole provodi se u razdoblju od 1. veljače do 15. lipnja tekuće godine.

(8) U slučaju da dijete ne može pristupiti utvrđivanju psihofizičkoga stanja u vremenu koje je utvrđeno rasporedom pregleda, roditelj je dužan do 30. svibnja tekuće godine o tome obavijestiti stručno povjerenstvo škole kojoj dijete pripada prema upisnom području, koje će utvrditi drugo odgovarajuće vrijeme.

*Članak 6.*

(1) Utvrđivanje psihofizičkoga stanja djeteta za upis u osnovnu školu obavlja se na temelju neposrednoga pregleda djeteta, razgovora s roditeljem, pojedinačnih mišljenja članova povjerenstava i dostavljene dokumentacije.

(2) Utvrđivanje psihofizičkoga stanja djeteta za određivanje primjerenoga programa školovanja i primjerenih oblika pomoći tijekom školovanja obavlja se na temelju:

- neposrednoga pregleda djeteta,
- razgovora s roditeljem,
- pojedinačnih mišljenja članova povjerenstava,
- dostavljene dokumentacije,

- izvješća razrednoga i/ili predmetnih učitelja/nastavnika o odgojno-obrazovnim postignućima,
- primijenjenih metoda rada uz koje dijete postiže pozitivne rezultate,
- specifičnih nastavnih sredstava koja su korištena u radu,
- mišljenja stručnih suradnika škole o redovitosti pohađanja nastave,
- uočenim mogućnostima i sposobnostima, aktivnostima poduzetim da se djetetu pomogne u svladavanju nastavnih sadržaja te o suradnji s učiteljima/nastavnicima i roditeljima,
- prijepisa ocjena i opisnoga praćenja po nastavnim predmetima.

*Članak 7.*

(1) Utvrđivanje psihofizičkoga stanja djeteta liječnik obavlja u zdravstvenoj ustanovi, a iznimno se može obaviti i u osnovnoj školi u koju se dijete treba upisati. Ostali članovi povjerenstva obavljaju utvrđivanje psihofizičkoga stanja djeteta radi upisa u prvi razred osnovne škole, u pravilu, u osnovnoj školi kojoj dijete pripada prema upisnom području.

(2) Članovi stručnog povjerenstva vrše procjenu i daju mišljenje o psihofizičkome stanju djeteta u skladu sa zahtjevima svoje struke.

(3) Pri pregledu odnosno razgovoru s djetetom svaki član stručnog povjerenstva dužan je poštovati prava i interes djeteta te postupati u skladu s etičkim kodeksom svoje struke.

(4) Pregledu i razgovoru s djetetom može biti nazočan roditelj djeteta, koji ima pravo uvida u mišljenje i prijedlog svakog člana stručnog povjerenstva.

*Članak 8.*

(1) Zahtjev za prijevremeni upis djeteta u prvi razred osnovne škole roditelj dostavlja uredu uz obrazloženje.

(2) Ured će odbiti zahtjeve roditelja za prijevremeni upis djeteta koje do 31. kolovoza tekuće godine ne navršava šest godina života.

(3) Ured će prihvatiti zahtjev roditelja, osim u slučaju iz stavka 2. ovoga članka, te uvrstiti dijete na popis djece za osnovnu školu kojoj pripada prema upisnome području za koje zaprimi zahtjev roditelja.

(4) Prijevremeni upis odobrit će se djetetu koji postigne prosječne rezultate u odnosu na drugu djecu školske obveznike koji su pristupili postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja za upis u prvi razred osnovne škole.

*Članak 9.*

(1) Odgoda upisa u prvi razred osnovne škole može se odobriti samo za jednu školsku godinu.

(2) Roditelj podnosi zahtjev za odgodu upisa uredu nakon provedenog postupka utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta iz članka 2 stavka 1. ovoga Pravilnika.

(3) Odgodu upisa roditelj može zatražiti:

- ako procijeni da će odgoda upisa pozitivno utjecati na djetetov psihofizički razvoj,
- ako je dijete uključeno u rehabilitacijske postupke koji će, prema procjeni stručnjaka, značajno utjecati na njegov psihofizički razvoj,
- ako se dijete nalazi ili će se početkom nastavne godine nalaziti na liječenju ili rehabilitaciji u zdravstvenoj ustanovi u trajanju duljem od mjesec dana, ali samo u slučaju da u zdravstvenoj ustanovi u kojoj će se dijete liječiti nisu ustrojeni razredni odjeli,

– ako povjerenstvo iz članka 2 stavka 2. predloži roditelju da podnese zahtjev za odgodom upisa.

(4) Uz zahtjev roditelj obvezno dostavlja obrazloženje i/ili mišljenje stručnjaka koji provode rehabilitacijske postupke i/ili potvrdu da se dijete nalazi ili će se nalaziti na bolničkome liječenju.

(5) Za dijete kojemu je u tekućoj godini odgođen upis u prvi razred obvezno se u sljedećoj školskoj godini ponovno provodi postupak utvrđivanja psihofizičkoga stanja radi upisa u prvi razred, a iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka roditelj može zatražiti odgodu upisa za još jednu školsku godinu.

*Članak 10.*

(1) Zahtjev za trajnu odgodu upisa u prvi razred osnovne škole i zahtjev za trajnu odgodu školovanja podnosi roditelj djeteta.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka roditelj može podnijeti i ako se naknadno ispune uvjeti iz članka 19. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

(3) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka roditelj obvezno dostavlja rješenje o stjecanju prava na status roditelja njegovatelja, pravo na skrb u domu socijalne skrbi ili pravo na pomoć i njegu u kući, u sklopu kojeg se osigurava pružanje usluga psihosocijalne pomoći.

(4) U slučaju prestanka ostvarivanja prava iz stavka 3. ovoga članka roditelj može zatražiti ponovno utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta za upis u osnovnu školu.

(5) Škola je dužna svake dvije godine provjeriti u nadležnom centru za socijalnu skrb kontinuitet ostvarivanja prava iz stavka 3. ovoga članka, odnosno provjeriti opravdanost daljnje potrebe nepohađanja nastave za dijete kojemu je odobrena trajna odgoda.

(6) Škola iz stavka 5. ovoga članka je škola kojoj dijete pripada prema upisnom području.

*Članak 11.*

(1) Zapisnici sjednica stručnoga povjerenstva i cjelovita dokumentacija korištena u postupku utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta te prijedlog stručnog povjerenstva dostavljaju se uredu radi donošenja rješenja.

(2) Ako stručno povjerenstvo zbog opravdanih razloga ne može dati odluku iz stavka 1. ovoga članka, dužno je o tome izvijestiti ured.

(3) Opravdani razlozi iz stavka 2. ovoga članka zbog kojih se prijedlog ne može donijeti mogu biti:

– ako roditelj djeteta nije u mogućnosti u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka pribaviti potrebno specijalističko mišljenje odnosno nalaz ili
– ako roditelj djeteta odbija pribaviti potrebno specijalističko mišljenje, odnosno nalaz.

(4) U slučaju kada roditelj odbija pribaviti potrebno specijalističko mišljenje odnosno nalaz (potrebna dokumentacija), ured je dužan o tome obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb.

(5) Ured će u slučaju iz stavka 4. ovoga članka zaključkom zatražiti od roditelja pribavljanje potrebne dokumentacije u primjerenom roku.

(6) Ako rješenje nije doneseno do 31. kolovoza tekuće godine za dijete koje se upisuje u prvi razred osnovne škole, dijete se upisuje u redoviti program školovanja do donošenja rješenja.

*Članak 12.*

(1) Na temelju provedenog postupka za utvrđivanje psihofizičkoga stanja djeteta, stručno povjerenstvo na zajedničkoj sjednici donosi odluku o:

- upisu djeteta u redoviti program,
- odgodi upisa,
- pokretanju postupka za utvrđivanje primjerenog školovanja i primjerenog oblika pomoći djetetu.

(2) Postupak utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta radi utvrđivanja primjerenoga programa školovanja i primjerenih oblika pomoći za djecu s teškoćama ured pokreće na:

– prijedlog stručnog povjerenstva,
– zahtjev škole koju dijete polazi,
– zahtjev roditelja,
– prijedlog tijela u čijoj je nadležnosti zdravstvena, odnosno socijalna skrb djeteta, a uz suglasnost roditelja.

(3) U slučajevima kad se postupak utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta, radi utvrđivanja primjerenoga programa školovanja i primjerenih oblika pomoći, iz stavka 2. ovoga članka, ne pokreće na zahtjev roditelja, ured koji vodi postupak dužan je obavijestiti roditelja o pokretanju postupka.

*Članak 13.*

(1) Utvrđivanje psihofizičkoga stanja djeteta u svrhu određivanja primjerenoga programa školovanja i primjerenog oblika pomoći za djecu s teškoćama provodi se:

– za upis u prvi razred osnovne škole,
– za upis u primjereni srednjoškolski program obrazovanja,
– tijekom školovanja kada se za to ukaže potreba.

(2) Postupak utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta radi utvrđivanja primjerenoga programa osnovnoga ili srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te primjerenih oblika pomoći obavlja se prema potrebi tijekom cijele godine.

(3) Mišljenje i prijedlog stručnog povjerenstva o primjerenom programu školovanja i primjerenim oblicima pomoći za djecu obvezno mora sadržavati specifične metode rada s djetetom, potrebna specifična nastavna sredstva i pomagala, obrazovne potrebe djeteta, obrazovni status djeteta, odnosno procjenu obrazovnih dostignuća, program obrazovanja, potreban primjereni oblik pomoći, vrstu i stupanj teškoće te mišljenje roditelja o utvrđenom programu školovanja.

*Članak 14.*

(1) Utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta s teškoćama radi upisa u primjereno srednjoškolsko obrazovanje provodi povjerenstvo iz članka 2. stavka 2. ovoga pravilnika.

(2) Prije utvrđivanja psihofizičkoga stanja za potrebe upisa u primjereno srednjoškolsko obrazovanje, učenik s teškoćama obvezno prolazi postupak profesionalnoga usmjeravanja.

(3) Postupak profesionalnoga usmjeravanja provodi tim za profesionalno usmjeravanje i savjetovanje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

(4) Služba za profesionalno usmjeravanje izrađuje mišljenje o raspoloživim sposobnostima i motivaciji te interesima kandidata s popisom mogućih zdravstvenih kontraindikacija za potrebe upisa u što primjerenije srednjoškolsko obrazovanje.

*Članak 15.*

Sve osobe koje sukladno odredbama ovoga pravilnika sudjeluju u postupku utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta dužne su podatke o djetetu čuvati kao službenu tajnu.

***Članak 16.***

(1) Stručno povjerenstvo mišljenje o utvrđenome psihofizičkom stanju djeteta dostavlja uredu najkasnije u roku od osam dana od dana kada je utvrđeno psihofizičko stanje djeteta.

(2) O prijevremenom upisu ili odgodi upisa u prvi razred osnovne škole ili trajnoj odgodi školovanja, o primjerenom programu osnovnog ili srednjoškolskog odgoja i obrazovanja djece s teškoćama te primjerenim oblicima pomoći, ured donosi rješenje na temelju mišljenja stručnog povjerenstva o utvrđenome psihofizičkom stanju djeteta.

(3) Ured dostavlja po jedan primjerak rješenja roditelju, školi kojoj dijete pripada prema upisnom području i najbližoj školi koja provodi program školovanja utvrđen rješenjem te nadležnome liječniku škole - specijalisti školske medicine.

(4) Na rješenje iz stavka 2. ovoga članka, roditelj ima pravo žalbe Ministarstvu.

(5) Ured u postupku rješavanja o pravima iz stavka 1. ovog članka primjenjuje odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

*Članak 17.*

(1) Žalbe na rješenja ureda razmatra stručno povjerenstvo za utvrđivanje psihofizičkoga stanja djeteta Ministarstva (u daljnjem tekstu: stručno povjerenstvo Ministarstva).

(2) Stručno povjerenstvo Ministarstva čine: liječnik specijalist školske medicine, učitelj/nastavnik, pedagog, psiholog te stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskoga profila (edukator-rehabilitator, logoped i socijalni pedagog), učitelj/nastavnik hrvatskoga jezika i/ili stručnjak iz jezično-komunikacijskog područja.

(3) Predsjednika i članove stručnog povjerenstva Ministarstva i njihove zamjenike imenuje ministar, na razdoblje od četiri godine.

(4) Liječnika specijalistu školske medicine koji mora imati najmanje 10 godina radnog iskustva u struci, za člana stručnog povjerenstva Ministarstva predlaže ministar nadležan za poslove zdravstva.

(5) Članovi stručnog povjerenstva Ministarstva iz redova učitelja i stručnih suradnika iz stavka 2. ovoga članka moraju imati najmanje 10 godina radnog iskustva u struci, ostvarenog u školskoj ustanovi.

(6) Članovi stručnog povjerenstva Ministarstva razmatraju žalbe izvan redovitih tjednih radnih obveza, te ostvaruju pravo na novčanu naknadu za svaki provedeni postupak utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta u iznosu koji za svaku kalendarsku godinu utvrđuje ministar odlukom.

*Članak 18.*

(1) Ministarstvo vodi postupak, prikuplja potrebnu dokumentaciju, saziva i vodi sjednice stručnog povjerenstva Ministarstva.

(2) Stručno povjerenstvo Ministarstva na temelju zdravstvene, socijalne i pedagoške dokumentacije donosi stručno mišljenje u slučaju žalbe na rješenje ureda.

(3) Na temelju stručnoga mišljenja stručnog povjerenstva, Ministarstvo donosi rješenje.

(4) Protiv rješenja Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

(5) Ukoliko se ukaže potreba Ministarstvo može provesti i upravni nadzor nad rješenjem ureda iz članka 16. stavka 2. ovog pravilnika.

*Članak 19.*

Ured je dužan, uz žalbu stranke i/ili na zahtjev Ministarstva, stručnom povjerenstvu Ministarstva dostaviti cjelokupnu dokumentaciju propisanu ovim pravilnikom na temelju koje je doneseno rješenje ureda.

*Članak 20.*

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga pravilnika dovršit će se prema odredbama Pravilnika o upisu djece u osnovnu školu (Narodne novine, broj 13/91.).

*Članak 21.*

Danom stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o upisu djece u osnovnu školu (Narodne novine, broj 13/91.).

*Članak 22.*

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

KLASA: 602-01/11-01/00170
URBROJ: 533-10-11-0003

Zagreb, 12. svibnja 2011.

**M I N I S T A R**

**dr. sc. Radovan Fuchs**